Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8 АВГУСТ 1968 й. 3-йил чиқиши
ПАЙШАНБА
№ 184 (644).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ КОНСЕРВА

Консерва заводи коллективи июль ойида юксак унум билан меҳнат қилиб, пландан ташқари 71 минг шартли банка, жами эса 1461 минг шартли банка консерва ишлаб чиқарди. Ҳозир заводда 30 хил ассортиментда маҳсулот тайёрланмоқда. Коллектив бу йилги мавсумда паттесон, помидор, бодринг консерваларидан кўплаб ишлаб чиқаришни планлаштирган.

Заводнинг цех ва участкаларида йилнинг иккинчи ярми учун белгиланган топшириқларни муддатидан илгари бажариш учун авж олаётган мусобақада Ж. Муҳиддинов бошлиқ сабзавот консервалари тайёрлаш цехи коллективи пешқадамлик қиляпти. Бу цех коллективи иккинчи кварталда ҳам юксак кўрсаткичларга эришиб, завод кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга муваффақ бўлганди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ БИЛАН ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ТИССА БЎЙИДАГИ ЧИЕРНА ШАҲРИДАГИ МУЗОКАРАЛАРИ ВА СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ БРАТИСЛАВА КЕНГАШИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси шу йил 29 июлдан 1 августга қадар Тисса дарёси бўйидаги Чиерна шаҳрида бўлиб ўтган учрашувнинг ва Болгария Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси, Германия Бирлашган Социалистик партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Чехословакия Коммунистик партияси вакилларининг шу йил 3 августда Братиславада бўлиб ўтган кенгашининг якунларини қараб чиқди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси шуни таъкидлайдики, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси билан Чехословакия Коммунистик партияси Президиумининг учрашуви ўз вақтида ўтказилган учрашув бўлиб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасида, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун муҳим аҳамиятга эгадир.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси КПСС делегациясининг Братислава кенгашидаги фаолиятини батамом маъқуллади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси Братислава кенгашининг баёнотини кенгашда қатнашган қардош партиялар муштарак позициясининг ифодаси деб ҳисоблади, бу позиция социалистик мамлакатларнинг манфаатларига, улар ўртасидаги ҳамкорликни марксизм-ленинизм принциплари асосида ривожлантиришга, халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга муносиб бўлиб тушади, ҳар бир мамлакатда ва бутун социалистик ҳамдўстликда социализмни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш йўлларини белгилаб беради.

КПСС Марказий Комитети кенгаш қатнашчиларининг марксизм-ленинизмга чексиз содиқлик, халқ оммасини социализм, пролетар интернационализми ғоялари руҳида тарбиялаш, буржуа идеологиясига қарши, барча антисоциалистик кучларга қарши муросасиз кураш олиб бориш — социализм позицияларини мустаҳкамлашда ва империализм кирдикорларига зарба беришда муваффақият қозонишнинг гаровидир, деб чиқарган хулосасини юксак баҳолайди.

Баёнотда таърифлаб берилган қоидаларнинг амалга оширилиши қардош партияларнинг энг биринчи интернационал вазифасидир. Марксизм-ленинизмга содиқ бўлган КПСС ана шу юксак олийжаноб вазифани амалга оширмоқ учун, социалистик ҳамдўстликни, халқаро коммунистик ҳаракатни мустаҳкамламоқ учун, мамлакатимизда коммунизмни муваффақиятли равишда қурмоқ учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўради.

Пойтахтимизнинг бир куни

Буюртмачиларга юборилди

БУГУН

«Ташхимсельмаш» заводи коллективи Тожикистон, Қирғизистон, Қозоғистон ҳамда республикамиз пахтакорлари учун 120 та «ОПН — 8 —16» маркали чанг лагич ва пуркагич аппаратлари жўнатди.

Корхонанинг меҳнат аҳли ўтган ойнинг ўзидагина ана шу аппаратдан 364 та тайёрлашга муваффақ бўлди. Август ойининг дастлабки ҳафтаси ичидаёқ бу машиналарнинг ҳаммаси эгаларига — ўз буюртмачиларга юборилди.

ИШЧИЛАРГА — ДИПЛОМЛАР

Имтиҳонларни муваффақиятли топширган, диплом ишларини кўнгилдагидек ёқлаган ишчи - студентлардан бир группаси бугун қўлларига инженерлик дипломини олишди. Булар тўқимачилик комбинатининг ишчилари, мастерларидир. Бу ўтюрак ёшлар комбинатда ишлаш билан бирга тўқимачилик институтининг механика факультетида ҳам ўз билимларини оширишди. Мана энди комбинат бош энергетика бўлимининг мастери Олег Савельев, қурилиш бўлимининг бошлиғи Бурҳон Исломов, пардозлаш фабрикаси механика устахонасининг мастери Константин Целогородцев, электромонтёр Жалил Абдуқодировлар юксак малакали инженер мутахассислигини эгаллашди.

Пайвандчи слесарь А. Бектоев рўзғор холодильниклари заводининг пешқадам ишчиси. 9 йилдан буён шу корхонада ҳалол меҳнат қилиб келаётган бу зарбдор ишчи бошқаларга ўрнак кўрсатиб, корхона коллективи ҳурматини қозонмоқда. Беш йиллик вахтасида туриб ишлаётган А. Бектоев беш йиллик топшириқларини муддатидан анча илгари бажаришга бел боғлаган.

СУРАТДА: А. Бектоев.

Мактаб қурилиши — умумхалқ иши

ФАЙЗЛИ ЎҚУВ ЙИЛИ

БУГУН

Янги уй-жойларни қабул қилувчи давлат комиссияси аъзолари шаҳримизда қурилган янги мактабларни қабул қилишга киришдилар.

Комиссия аъзоларининг мухбиримизга хабар қилишича, кўли гул бунёдкорлар объектларда жадаллик билан меҳнат қилишяпти.

Россия Федерациясининг йигит-қизлари мактаб қурилишида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Россиялик қардошларимиз муаззам шаҳримизда бир йўла икки мактабни тайёр қилишяпти. Улар «Марказ-5» ва Чилонзорнинг 23-кварталларида жойлашган. Бири 1000, иккинчиси 1280 ўринли бўлган бу мактаб биноларида ҳамма шароитлар муҳайё этилмоқда.

Москвадан келган қурувчилар ҳам ўзларининг арзигулик совғаларини ҳозирламоқдалар. Ҳар бири 1000 ўринли мактаб Чилонзорнинг «В-15» ва «Марказ-5» кварталларида қад кўтарди. Азаматлар ҳозир сўнгги ободонлаштириш ишларини олиб боришяпти.

«Марказ-13» да қад кўтарган янги уйларга минглаб оилалар кўчиб келишди. Уларнинг эркатойлари эса ўқув йилини янги бинода бошлашади. Бу кварталнии бунёд қилган ленинградлик қурувчилар 1000 ўринли мактаб биносини тайёр қилишди.

Янги массивлардан бири «Қорақамиш»да ҳам яна бир мухташам бино кўкка бўй чўзди. 10-қурилиш трестининг қўли гул усталари давлат комиссиясига мактаб биноси муддатидан илгари тайёр бўлажаги ҳақида хабар бердилар.

Давлат комиссиясига келган хушхабарлардан бирини 153-трест меҳнат аҳли ёзган. Улар Чилонзорнинг «В-22» кварталида ва Дўмбирообод бекатида минг ўринли мактаб биноларининг қавозаларини йиғиштирмоқдалар.

Пойтахтимизнинг Свободний кўчасида ҳам чиройли бино тикланди. У 9-қурилиш тресті усталарининг меҳнатига мансуб 1000 ўринли бу мактабда таълим-тарбия ишларини кўнгилдагидек олиб бориш учун етарли шароитлар яратилади.

«Главташкентстрой»нинг 64-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари эса 1000 ўқувчига мўлжалланган мактаб биносини тайёрлашмоқда. Давлат комиссияси Питомная кўчасида қад кўтарган яна бир 964 ўринли мактаб биносини кўрди. Уни 3-трест бинокорлари тайёр қилишмоқда.

Шаҳримизнинг Ҳўжайли кўчасидаги 1000 ўринли мактаб ҳам 1 сентябрдан гавжум бўлади. 6-трест бинокорлари тайёр қилган мактаб ҳамманинг ҳавасини келтиради. Бу трест бинокорлари Шимоли-Шарқ массивида икки мактабни қуриб бўляптилар.

159-трестнинг меҳнат аҳли Библиотечная кўчасида 1000 ўринли мактабни фойдаланишга топшириш арафасида турибди.

Давлат комиссияси аъзолари бундай дейишди:

— Тошкентда янги ўқув йилининг жуда ҳам файзли бошланишида бинокорларнинг хизмати каттадир. Улар қурган бинолар замонамиз талабларига жавоб беради. Ёруғ ва кенг синфлар, қўша-қўша тажриба хоналари ва спорт заллари болалар ихтиёрида бўлади. Янги мактаблар учун жуда кўп миқдорда ўқув қуроллари ва жиҳозлари ажратилган. Шундай қилиб, мавжуд мактаб бинолари қаторига яна 15 дан ортиғи қўшиляпти.

ВИСТАВКА МУКОФОТИ

Яқинда Ўзбекистон автомобиль ва тош йўллар министрлигининг бир группа ходимлари Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медали ва пул мукофоти билан мукофотландилар. Тошкент шаҳридаги пассажирлар ташувчи автомобиль трестининг бош инженери Константин Фёдорович Бутко олтин медаль ва 200 сўм пул билан, 2-автобус парки токари Алексей Кириллович Мунтянов кумуш медаль билан мукофотландилар. Шаҳримиздаги 3-автокомбинат темирчиси Г. Г. Сибаев, 3-автобус парки токари В. С. Склеренко, 2-автокомбинат газ-электр пайвандчиси Б. И. Бектемировлар бронза медали ва 50 сўм пул мукофоти олишди.

Мукофотланганларни дўстлари ва ҳамкасблари қизғин табриклаб, уларга келгусида янада катта муваффақиятлар тилашди.

Уй муборак!

МУҲТАШАМ БИНОЛАР

Марказ-4 кварталида краснодарлик бинокорлар 9 қаватли бинонинг еттинчи қаватини тиклаб бўлишди.

Бинокорлар яқинлашиб келаётган Бутуниттифоқ қурувчилар кунини ёруғ юз билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар байрамгача шу кварталда қурилаётган 4 қаватли турар-жой биносини фойдаланишга топширишмоқчи. Тез кунда бинога 56 хонадон кўчиб киради. Пардозловчилардан Т. Кутека ва М. Лазарева бошлиқ бўёқчилар, Н. Кирпанев бошлиқ дурадгорлар бригадаси азаматлари ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

«Тез ва соз» қуриш шиори остида ишлаётган бинокорлар болалар боғчаси ва 19 та алоҳида уй (коттедж) қурилишини ҳам сентябргача тугаллашга аҳд қилганлар.

Бундан ташқари краснодарлик бинокорлар қўли билан яна 2 та 9 қаватли турар-жой биноси бунёд этилмоқда. Бу объектлар йил охиригача қуриб фойдаланишга топширилади. Бу биноларда тер тўкаётган А. П. Натаров, Н. Гайнуллин, В. И. Алексеевлар бош бўлган комплекс бригада аъзоларининг иши, айниқса диққатга сазовордир. Улар ойлик нормаларини доимо ошириб бажаришяпти. Бригаданинг тажрибали ишчиларидан А. Степанченко, В. Куранов ва бошқалар эса ишларнинг доимо сифатли бўлишига эътибор беряптилар.

Қардошларимиз йил бошидан буён 80 та 40 квартирали 2 та турар-жой биносини ҳамшаҳарларимиз ихтиёрига топширдилар. Бу биноларга кўчиб кирган тошкентликлар хоналарнинг шинам ва қулайлигидан ғоят мамнун бўлишмоқда.

БАЙРАМГА ТУҲФА

БУГУН

1-уйсозлик комбинатига қарашли 1-монтаж бошқармаси қурувчилари Чилонзордаги «В — 14» кварталида 48 квартирали турар-жой биносининг монтаж қисмини тугалладилар.

Қурилишда коммунист А. Михайлов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари бошқаларга намуна бўлишяпти. Қурувчилардан К. Собиров, Г. Ахатов, П. Тўқаев, В. Цалятидислар кунлик ва ойлик нормаларини ошириб бажаришмоқда.

Шу бошқарманинг ўртоқ Полибердин бошлиқ участкасида эса 72 квартирали турар-жой биносининг 3 қавати тиклаб бўлинди.

Қурувчилар бинони муддатидан олдин топшириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Бошқарма бинокорлари йил бошидан буён жами 360 квартирали 7 та турар жой биносини қўлдан чиқардилар.

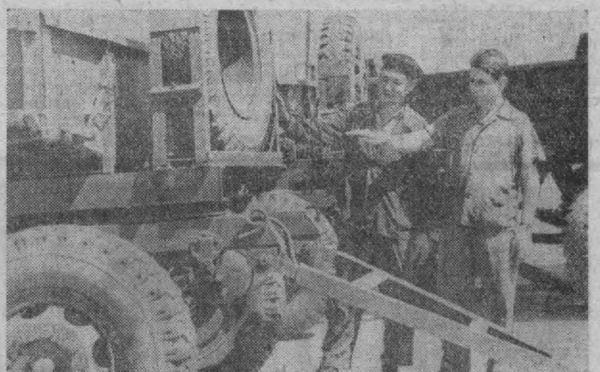

Тошкентдаги 10-автомобиль ремонти заводининг ишчилари мамлакатимиз автохўжаликлари учун АПС 4,5 маркали янги автоприцепларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришдилар. Улар бу йил шундай автоприцеплардан 600 дан ортиғини ишлаб чиқарадилар.

Қишлоқ — шаҳарга

ХАМШАҲАРЛАРИМИЗ ДАСТУРХОНИГА

БУГУН

Оржоникидзе район «Ленинград» колхози территориясидаги Ғулом Ашрапов мудирлик қилаётган тайёрлаш пункти ишчилари шаҳримиз меҳнаткашларига бир неча машина сабзавот жўнатдилар.

Пункт ҳозиргача Тошкент, Чирчиқ ва Ғазалкент шаҳарлари аҳолисига 2000 тоннадан ортиқ сабзавот ҳосили тайёрлаб етказиб берди. Бунда райондаги «Ленинград», «Қизил ту», Жданов номли колхоз аъзоларининг ҳиммати катта бўлди. «Ленинград» колхозининг сабзавоткорлари қабул пунктига 1200 тоннадан ортиқ сабзавот маҳсулотлари топширдилар.

Пунктнинг З. Мираҳмедова, Ж. Шоабзалова, Т. Боймирзаева сингари ишчилари ҳамшаҳарларимизни мўл-кўл сабзавот билан таъминлашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшяптилар.

МАВСУМ АРАФАСИДА

Ҳа демай олтин куз ҳам етиб келади. Пахтазорларда йиғим-терим ишлари бошланиб, «оқ олтин» карвонлари тайёрлов пунктлари томон йўл олади. Пахта тозалаш корхоналари пешмапеш келиб турган янги ҳосилни қайта ишлай бошлайди.

Шаҳримиздаги Охунбобоев номли 1-пахта тозалаш заводи коллективи янги мавсумда шошиб қолмаслик учун ҳозирдан пухта тайёргарлик кўряпти. Корхонада ўтган йилги ҳосилни қайта ишлаш топшириғи жадал суръатлар билан олиб борилляпти. Етти ой мобайнида бу ерда 13379 минг сўм ўрнига 14139 минг сўмлик товар маҳсулот, 10850 тонна ўрнига 11530 тонна тола ишлаб чиқарилди. Джин машиналарининг меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 101.9 процент бажарилди.

Эрта-индин коллектив эски ҳосилни қайта ишлаб тугаллаб, корхонани капитал ремонт қилишга киришади. Коллектив бу ишни сентябрь ойининг дастлабки ўн кунлигида батамом тугаллашга аҳд қилган.

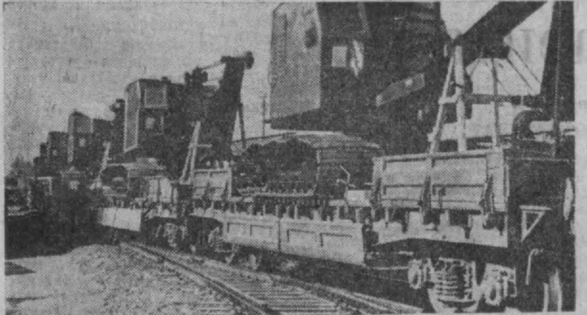

Экскаватор заводининг машинасозлари мамлакатимиз халқ хўжалиги буюртмачиларини ўз вақтида анд билан тайёрлаб бераётирлар. Ҳар куни завод конвейерлардан уланиб янги экскаватор ишлаб чиқарилмоқда.

СУРАТДА: мамлакатимизнинг турли бурчакларига жўнатиш учун тайёрланган янги экскаваторлар.

М. Нуриддинов фотолари.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• янгиликлар • воқеалар • фактлар

АДДИС-АБЕБАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

АДДИС-АБЕБА, 6 август. (ТАСС). Кеча бу ерда тушдан кейин Нигерия федерал ҳукуматининг делегацияси билан Шарқий Нигерия режими вакиллари ўртасида музокаралар бошланди. Музокараларда Энтони Энахоро федерал ҳукуматининг делегациясига, Одумегву Ожукву Шарқий Нигерия делегациясига бошчилик қилади. Ҳар иккала томоннинг ёпиқ тарзда ўтказилаётган учрашувида Эфиопия императори Хайле Селассие ва Африка бирлиги ташкилотининг бош секретари Диалло Телли ҳозир бўлди. Ҳар иккала томон ўртасида олиб борилаётган музокаралардан кузатилган мақсад — сиёсий тангликни бартараф қилишдан ва бир йилдан кўпроқ вақт илгари, яъни Шарқий Нигерия раҳбарлари Шарқий областнинг Нигерия федерациясидан чиқиб кетганлигини ва «Биафра республикаси» тузилганлигини эълон қилганларидан кейин бошланган гражданлар урушини тўхтатишдан иборат.

Эквадор компартиясининг съезди тамом бўлди

ГУАЯКИЛЬ, 6 август. (ТАСС). Бу ерда Эквадор Коммунистик партиясининг VIII съезди «Интернационал» қўшиғи ва «Яшасин қардош Эквадор Коммунистик партияси ва КПСС!» деган шиорни айтиш билан ёпилди. Съезд қатнашчилари партиянинг программаси ва уставини қайтадан кўриб чиқиш тўғрисидаги резолюциялар лойиҳасини, ташкилий масалалар ҳақидаги докладни ва сиёсий тезисларни маъқулладилар, шунингдек Марказий Комитетнинг янги составини сайладилар.

Эквадор Компартиясининг Марказий Комитети Марказий Комитет Ижроия Комитетининг янги составини сайлади ва Педро Саадни яна Эквадор Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари қилиб сайлади.

Куала-Лумпурда илмий конференция

КУАЛА-ЛУМПУР, 6 август. (ТАСС). Кеча Малайянинг Куала-Лумпур университетида Осиё мамлакатлари тарихчиларининг тўртинчи халқаро илмий конференцияси очилди. Осиёнинг қадимий тарихи ва ҳозирги тарихига доир кўп масалалар муҳокама қилинадиган бу конференциянинг ишида жаҳоннинг 23 мамлакатидан келган 140 дан ортиқ делегат қатнашмоқда. СССР Фанлар академияси Осиё халқлари институтининг илмий ходими В. А. Жаров бошчилигидаги Совет делегацияси конференцияга келди.

ИСПАНИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ КУРАШИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 август. (ТАСС). Испаниянинг Шарқи-Шимолий қисмида жойлашган Гипускоа вилоятида «фавқулодда ҳолат» эълон қилинди. ЮПИ агентлиги мухбирининг Мадриддан хабар беришича, басклар ўртасидаги ғалаёнлар ва ўтган ҳафтада Сан-Себастьян шаҳри махфий полициясининг бошлиғи ўлдирилганлиги муносабати билан маъмурлар шундай чорани кўрганлар. Бильбаодаги баск аҳолиси ўртасида қамоққа олиш бошланганлиги тўғрисида хабарлар келиб турибди.

Чет эл информация агентликлари Испания меҳнаткашларининг ўз ҳуқуқлари учун кураши кучайиб кетганлиги тўғрисида ҳам хабар бермоқдалар. «Ренфе» темир йўл концерни Мадрид бўлимининг ишчилари ҳақ тўланадиган отпуска берилишини талаб қилдилар. Севильядаги «Фаса-Рено» компаниясининг ишчилари ишдан бўшатишга барҳам бериш ва иш ҳақини ошириш зарур эканлигини айтдилар.

Севилья металлургия саноатининг меҳнаткашлари «Фаса-Рено» компанияси ишчиларнинг ҳаққоний талабларини қўллаб-қувватладилар. Улар шаҳар металлурглари ишчи комиссияси томонидан тарқатилган баёнотда ишчиларнинг иш ташлаш ҳуқуқини ҳимоя қиладилар ва меҳнаткашларнинг эркин ҳамда демократик касаба союзи тузилсин, деб талаб этадилар.

● Олимлар ишлаб чиқаришга

СОВУҚ АСФАЛЬТ КАШФ ЭТИЛДИ

◆ ГИЛМОЯНИНГ ЯНГИ «ВАЗИФАСИ» ◆ ТОШПЎЛАТ АКА 61 ЁШДА ФАН КАНДИДАТИ ◆ СУВ ФИЛЬТРАЦИЯСИ ЙЎҚОТИЛАДИ ◆

Асфальт-бетон қопламалари иттифоқимизда биринчи бўлиб, бундан 40 йиллаб муқаддам Ўзбекистонда — Мирзачўлни ўзлаштиришда қўлланилган эди. Шундан сўнг нимагадир бу қопламалардан фойдаланиш эсдан чиқиб кетди.

Шунга қарамай чет элларда Франция, АҚШ, ГФР, Жазоир, БАР, Тунис, Покистон, Голландия, Норвегия ва бошқа мамлакатларда асфальт-бетон қопламалардан фойдаланиш кенгайиб кетди. Бир неча гидротехник иншоотлар — дарё ва денгизларнинг қирғоқларини, канал ва сув омборларининг тагини, четларини қоплашда, тўғон ва дамбаларни мустаҳкамлашда, уларни сув ўтказмайдиган қилишда кенг қўлланилди ва қўлланилмоқда.

Асфальт-бетон қопламалари гидротехник иншоотларида қўлланилганда бутун ишлар механизация ёрдамида бажарилади ва 1,5—5 баравар арзонга тушади. Масалан, АҚШ даги энг баланд Монтгомери тўғонини қуришда асфальт-бетондан фойдаланиш, шу ишларга икки баравар кам маблағ сарфлаш ва ишни муҳлатидан бир йил олдин тамомлаш имконини берди. Франциядаги Монтелимар каналини ўтказишда бир сменада икки бригада 400 тонна асфальт-бетон ётқизди. Асфальт-бетон қопламалари ўзидан мутлақо сув ўтказмайди.

Иттифоқимиздаги Кременчук Аму-дарё қирғоғи, Новосибирскдаги, Объ қирғоғи, Днепропетровск каналларида ишлатилган асфальт қопламалари бўйича эришилган яхши натижалар ва бу соҳада орттирилган тажрибаларга қарамай, бизнинг мамлакатимизда қандайдир эҳтиёткорлик давом этмоқда. Гўё асфальт-бетон қопламалари қаттиқ совуққа бардош бераолмас, уларни ўсимлик илдизи тешиши мумкин, улар билан қопланган ҳавзалардан сув ичиш мумкин эмас, деган ўринсиз мулоҳазалар давом этмоқда. Совуқ Обь ва Лена дарёлари шароитлари, Мотгомери тўғони ва Бал-крик каналларидан ичилаётган сувлар юқоридаги баъзи ноўрин эҳтиёкорликни инкор қилади. Агар тупроққа гербицид 2,4—Д-У ва хлорли оҳақ сепилса, ўсимлик ҳам ўсмас экан.

ВНИИГнинг текширишлари ва жаҳонда тўпланган тажрибаларга кўра асфальт-бетон қопламаларининг гидротехник иншоотларнинг ҳамма турида қўллаш имкони бор экан.

Ҳозирги кунда иттифоқимиз бўйлаб сув ўтказмовчи гидроизоляция материалларининг янгидан-янги турларини излаб топиш устида қизғин илмий текшириш ишлари олиб борилмоқда. Маълумки, Ўзбекистонда Қарши, Мирзачўл ва Марказий Фарғона ерларини ўзлаштириш билан бир қаторда, у ерларда суғориш системалари кенг йўлга қўйилмоқда. Шу муносабат билан совуқ асфальт — мастиканинг янги таркибга эга бўлганларини кашф этиш замон талабидир. Бу ижод этилажак мастикалар табиий емирилиш — коррозияга бардош бера оладиган бўлиши шарт. Чунки Ўзбекистон сувлари минерал тузларга бой бўлган ҳолда жуда ҳам агрессив характерга эгадир. Ана шундай нозик ва масъулиятли талабга жавоб бера оладиган мастикани кашф этиш кекса мутахассис Тошпўлат ака Абдуллаев зиммасига юклатилди.

Тошпўлат ака ишни нефть битумининг ўзига хос хусусиятларини ўрганишдан бошлади. Бу битум Сурхондарёдаги Жарқўрғон нефтидан олинар эди. Ана шу битумдан талабга жавоб берадиган мастика олиш учун тинимсиз изланишлар бошланиб кетди. У мураккаб аралашмалар ясайди, шу жумладан гилли, лесс (соғ тупроқ) — суглинокли, лёсс-гилли, оҳак-лёсс, оҳақ-суглинок битумлар ва бошқа таркибдаги битум қўшилмалари тайёрлайди ҳамда уларнинг физик-кимёвий хоссаларини ҳар тарафлама ўрганади. Кунлар кетидан кунлар, ойлар кетидан ойлар, йиллар кетидан йиллар қувиб ўтади... Уйқусиз тунлар, безовта кунлар Тошпўлат акани порлоқ истиқбол сари ундар, тинчлик бермасди.

Олинган янги таркибдаги мастикаларнинг сув ютиши ва сувни ўтказмаслиги, иссиқ ва совуққа бардош беришлиги, дарз кетмаслиги табиий емирилишга-коррозияга чидамлилиги мунтазам ўрганилди. Мастика бир талабга жавоб берса, иккинчи бир талабга жавоб бера олмас эди. Кашфиётчи бироз қувонса, шу онда ранжир эди. Масалан, мастика таркибида битум кўпайтирилса қопламанинг эгилувчанлиги ва сув таъсирига чидамлилиги ошади, қаттиқлиги ва иссиққа бардош беришлиги камаяди.

Ниҳоят Тошпўлат ака кўзлаган мақсадига эришади. Ишлаб чиқаришга зарур, юқоридаги талабларга тўла жавоб бера оладиган совуқ асфальт-мастика ижод этилди.

Бу паста гилмоя, оҳақ сути, структура ҳосил қилувчи — ФА ва қотирувчи модда — БСК ларнинг турли нисбатда аралашмасидан ясалди ва синовдан ўтди. Бу нарса Ўзбекистон иқлими ва минерали сувлари таъсирида емирилаётган бетон ва темир-бетонларни нурашдан сақлашда катта аҳамиятга эга. Бундан ташқари янги ижод этилган совуқ асфальт материали олдинги ёпиштириладиган ва ўраладиган гидроизоляциядан бир қанча афзалликлари бор. Янги мастика нисбатан жуда арзон. Илгари асфальтчилар 160 ва ундан ортиқ даражадаги иссиқ асфальт билан ишлаб келган бўлса, ҳозир унинг меҳнат шароити қулайлашади. У энди инсон чидаши қийин бўлган иссиқда эмас, муътадил шароитда ишлайди.

Қилинадиган ишлар бутунлай механизация елкасига кўчирилади, ишлаб чиқариш унуми 3—4 баравар ошади ва иш таннархи 1,2—2 баробар арзонлашади.

Институт лабораториясида ва Шеробод канали қурилишида олиб борилган текширишлар совуқ мастиканинг фойдали ва жуда қулай эканлигини тасдиқлаб берди. Канал бетон қопламаларига шу мастика сурилса, мутлақо сув ўтказмайди, чўккан ва ёрилган ёриқ-дарзлар сувалса, илгариги ҳолатига қайтади, ер ости пойдеворлари, темир қувурларга сурилса, чиримайди ва бузилмайди.

Ана шу кашф этилган совуқ мастика бўйича яқинда Тошпўлат ака Абдуллаев кандидатлик диссертациясини ёқлади. Бу ишни муҳокама қилган олимлар кенгаши Тошпўлат аканинг илмий фаолиятини юқори баҳолади. Унга техника фанлари кандидати деган шарафли унвон берилишига ҳамжиҳатлик билан овоз берилди. Шундай қилиб илмий навқирон, ҳаётда ҳали бақувват Тошпўлат Абдуллаев 61 ёшида фан кандидати деган илмий даражани олди.

М. ЗОКИРОВ.

Шаҳримизнинг йирик тикув фирмаларидан бўлган «Қизил тонг» фирмаси чеварлари кузги-қишки мавсум учун янги модалар бўйича кўпгина эркак, аёл ва болалар пальтолари намуналарини яратдилар. Янги мода бўйича тайёрланган бундай пальтолар келаётган мавсум учун кўплаб тайёрлана бошланди.

СУРАТДА 4-тикув цехининг контролёри Р. Мишина тайёр пальтоларни қабул қилиб олмоқда.

КАТТА ҚАДАМ

Беш йиллик илғорлари

Мастер А. И. Потин билан унинг хонасида Клавдия Николаевнанинг бригадаси ҳақида гурунглашиб ўтирардик. Ип фабрикасининг ўраш цехидаги бу бригадага яқинда комбинат бўйича энг илғор бригада номи берилганди. Андрей Иванович мана шу ҳақда гапирди.

— Улар ҳаммаси 31 киши, — деди мастер, — аҳиллик бригада муваффақиятининг асосий омили бўляпти. Ҳеч қачон бир-биридан ёрдамини аямайди, бири ишга келмай қолган тақдирда ёнида ишловчи шериги унинг ҳам ўрнида ишлаб туради. Қийналса-қийналадики, «бу менинг вазифам эмас», деб оёқ тираб туриб олмайди, иложи борича дугонасининг йўқлигини билдирмасликка ҳаракат қилади. Мана шу энг яхши, олижаноб хусусиятни бригаданинг деярли ҳамма аъзоларида кўриш мумкин. Бундан ташқари, — сўзида давом этади Андрей Иванович, — меҳнатсеварлик, ўз ишига масъулият билан қараш, касбини севиш, фақат маош учунгина ишлаш эмас, балки ўзининг қилаётган ишини ихлос ва иштиёқ билан бажариш муваффақиятнинг гарови ҳисобланади. Бригада кишиларининг барчасида бу хислат етарли.

Тажрибали мастернинг гапи бизни мулоҳаза қилишга мажбур этди. Ҳақиқатан ҳам тузукроқ, чуқурроқ ўйлаб кўрилса юқорида санаб ўтилган, юзаки қаралганда шунчаки оддий, умумий гаплардек туюлган хислат ва хусусиятлар ҳар бир киши учун сув билан ҳаводек зарур нарса. Лекин уларга сув билан ҳаво каби осонликча эришиб бўлмайди. Бунинг учун эса киши ҳар томонлама ўзини тарбиялаши, айни пайтда дўстларига қандай муносабатда бўлаётганлигини, ҳар тарафлама етук инсон учун хос бўлган хусусиятлар ўзида етарлими, йўқми — булар ҳақида жиддий ўйлаб кўриши зарур.

— Бригада бошлиғининг ўзи ҳақида нима дейсиз, — сўрадик яна мастердан.

— Шарафли номга муяссар бўлишда, — жилмайди Андрей Иванович, — бошлиқ асосий ролни ўйнаши ўз-ўзидан маълум. Клавдия Николаевна комбинатда ишлай бошлаганига 11 йил бўляпти. У фақат ўровчилик касбининг устасигина эмас, бошқа яна бир қанча касбларни ўрганиб олган.

Шу пайт қотма жуссали аёл эшикни очди.

— Мана Клавдия Николаевнанинг ўзлари ҳам келиб қолди, — деди Андрей Иванович кулиб.

Мастер уни таърифлаганда кўз олдимга савлатли, чаққон аёл келганди. Рўпарамизда турган аёлнинг эса боқишлари тийран, серҳаракат эди-ку, лекин ўйлаганимдек савлатли эмасди.

Танишдик. Клавдия Николаевна бригадаси ўтган ойдаги мусобақада комбинатда карвонбошилик қилганини, коллектив маҳсулот сифатини яхшилашда ҳам қувончли натижаларни қўлга киритаётганлигини айтди. Ўзининг меҳнат фаолиятидан гапирди.

... У 1957 йилда комбинатга ишга кириб, ип фабрикасининг ғалтакка ип ўраш цехида шогирд бўлиб ишлай бошлади. Бу касбни тез кунда эгаллаб олгач, Клавдия кўп ўтмай оғизга тушиб қолди, йиғилишларда, мажлисларда унинг номи илғорлар қаторида тилга олинадиган бўлди. Тиниб-тинчимас қиз бир зум бекор турмасди. Ёши ўн саккизда, қалбида ғайрат жўш урарди. Шунинг учун бўлса керак, бир касбнинг ўзи уни қаноатлантирмай қўйди, иккинчи — тугун ёювчилик касбини ҳам ўрганиб олди. Сўнгроқ эса уни ўровчилик қизиқтирди...

Мана, энди у учинчи касби билан шуҳрат қозонди, уни бутун комбинат аҳли таниди. К. Н. Михинанинг бригадаси ўтган ой планини 140.4 процент бажариб мусобақа пешқадами бўлди. Бригада ипларни бўяшда бўёқ катта ўрам ипнинг ора-орасига ҳам тегсин учун уларни қаттиқ ўрамдан юмшоқ ўрамга ўтказиб туради. Бу ишда айниқса, бригаданинг кекса ишчилари А. Е. Кувшинникова, П. И. Артёмова, комсомол ёшлардан Холида Камолиева, Аида Цойлар фидокорлик қилиб, кунлик номаларини мунтазам 140—150 процентга етказиб бажаришяпти.

— Холиданинг иши алоҳида тахсинга лойиқ, — дейди Клавдия Николаевна. — Бу қизимизнинг бизнинг сафга қўшилганига энди бир йил бўляпти. Лекин шу даврнинг ўзидаёқ у меҳнатсеварлиги, одоби билан ҳам ўзини танитди. Булар фақат яхшиларнинг яхшиси, — давом этди бригадир, умуман эса ишчиларимизнинг ҳаммаси ҳам илғор, фидокор.

Кейин Клавдия Николаевна коллектив Коммунистик меҳнат бригадаси номини олишга ҳаракат қилаётганлигини айтди. Бригада аъзоларининг ўтган ойда эришган улкан ғалабаси бу шарафли номни олиш учун бошлаган курашларида илгарига томон ташланган катта қадам бўлди.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Янгиликлар воқеалар фактлар

СОВЕТ ДЕНГИЗЧИЛАРИ ФРАНЦУЗ ЯХТСМЕНЛАРИНИ ҚУТҚАРИБ ҚОЛДИЛАР

Бу ҳодиса Багамо ороллари яқинида бўлиб ўтди. Мурманск денгиз кемачилигининг «Дмитрово» теплоходи Кубанинг Матансас портидан чиқиб, ватанига йўл олди. Одатдаги трансатлантика рейси бошланди. Кутилмаганда капитан Борис Хирхасовга ҳалокатга учраётган кема ҳиқида хабар қилишди. Франциянинг елканли — моторли кемаси сув остки тош қояларига ўтириб қолибди. Совет теплоходи ўз курсини ўзгартириб, ёрдамга шошилди.

Яхсменларнинг аҳволи чатоқ эди. Яхта океан сувида зўрға кўриниб турар, унинг тепасига сув тошиб чиқмоқда эди. Кучлироқ тўлқин келиб урилиши француз денгизчиларини ҳалокатга йўлиқтириши мумкин эди.

Совет кемаси аварияга учраган яхта ёнида олти соат бўлди. Уни қутқариш мумкин эмаслиги маълум бўлгандан сўнг, капитан Хирхасов француз денгизчиларини теплоход бортига олишга қарор қилди. Қутқарилган кишилар Европанинг яқин портларидан бирига келтириб туширилди.

Ю. СЕНИЧЕВ, (АПН).

Робот радио орқали бошқарилади

Ставрополь ўлкасининг ёш техниклари бу йил 13 мингта турли асбоблар ва кўргазмали қуроллар ясадилар. Минераловодск районидаги Карл Маркс номли совхозда жойлашган 3-мактаб талабалари кичик габаритли «КТ—8» ғилдиракли тракторини йиғдилар. Георгиевск районидаги Ново-Павловск станицасининг ёш техниклари мактаб теплицасини жиҳозладилар, маданий ишлар шийпонини радиолаштирдилар.

Мактаб ўқувчилари Сергей Ипатов билан Владимир Беловалов кичик литражли юк автомобили яратдилар. Ҳозир бу машинада ўқувчилар бригадасига озиқ-овқат ташиляпти. Меҳнат дарси ўқитувчиси Б. Вторушин бу ишда уларга устозлик қилди.

Пятигорск шаҳридаги 2-мактабнинг юқори синф ўқувчилари ўқитувчи Н. Скиби раҳбарлигида робот ясадилар. Робот ҳаракат қилади ва овозини гоҳ баланд, гоҳ паст қилиб гаплашади. У белгиланган программа бўйича радио орқали бошқарилади. Бу робот пенопласть, пўлат ва темир тунукадан ясалган.

Стовропол ўлкасининг ёш техниклари ва конструкторлари ўзларининг тўртинчи традицион слётини ўтказдилар ва уни Ленин комсомолининг 50 йиллигигига бағишладилар.

(АПН мухбири).

НОЁБ ТОПИЛДИҚ

АРМАНИСТОН ССР. Республиканинг Шамшадин районидаги Парвакар қишлоғида ток ниҳолларини экиш пайтида бир группа деҳқонлар катта мис қозон топиб олдилар. Бу қозон эрамизгача бўлган IX асрга оид бўлиб, қўлларига найза ва қалқон ушлаган қадимги эркак ва аёл жангчи ҳайкалчалари билан безатилган. Бу топилма катта археологик қимматга эгадир. Ҳозир бу топилмани ўрганиш устида илмий ишлар олиб борилмоқда.

СУРАТДА: ана шу мис қозон безакларидан бўлган аёллар ҳайкалчаларининг кўриниши.

Б. НЕМРУТ фотоси. ТАСС фотохроникаси.

«БЕЗОСТАЯ—1» АДИГЕЙ ДАЛАЛАРИДА

Адигей ғаллакорлари бу йил бошоқли ўсимликлардан мўл ҳосил етиштиришди. Ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 40—50 центнер, ҳатто ундан ҳам зиёд ғалла йиғиб олинди. Шовгеновск районидаги Калинин номли колхозда «Безостая-1» буғдой уруғи сепилган майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнер дон йиғиб олинди. Бу колхознинг Аскарби Цикушев бошлиқ комплекс бригадаси кузги буғдойнинг ҳар гектаридан 42 центнердан хирмон кўтаришга эришди.

Гиагинск районидаги «Труд» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Михаил Вечерский бошқарувчилик қилаётган 1-бўлими ишчилари кузги буғдойнинг ҳар гектаридан рекорд ҳосил кўтардилар. Гектар бошига ҳосилдорлик 56,3 центнер бўлди!

Красногвардейск районидаги кўпгина хўжаликлар кузги буғдойнинг гектаридан 40 центнердан 55 центнергача етказиб хирмон кўтардилар.

Адигейнинг кексалари ҳам, қишлоқ хўжалик мутахассислари ҳам бунчалик юқори ҳосил кўтарилганлигини эслашмайди. Бу муваффақият ғаллакорларнинг фидокорона меҳнати, уюшқоқлиги, ўсимликларга яхши парвариш берилганлигининг самарасидир. Хосилдорлик оширилганлигининг яна бир энг муҳим сабаби бу ерда «Безостая-1» кузги буғдой уруғи районлаштирилганлиги бўлди.

Ҳеч қачон кўрилмаган даражада юқори ҳосил етиштирилганлиги Адигей автоном области ғаллакорларига она Ватанга пландагидан анча кўп дон топшириш имконини беради.

ЕРЕВАН СОАТЛАРИ

Кўпгина мамлакатларда шу соатларга қараб вақтни аниқлашади. Чиройли, аниқ, ва чидамли механизмлар билан таъминланган бу соатлар мижозларнинг алоҳида эътиборини қозонган. Англия, ГФР, Белгия, Канада, Чили, Ливан, БАР, Чехословакия, ҳамда Венгрияда Ереван будильникларининг савдоси чаққон. Уни дунёнинг 50 мамлакати харид қиляпти.

Завод конструкторлик бюросининг 14 ижодкори янги моделларни тайёрлашмоқда. Заводда яратилган сўнгги янгиликни «Еребуни» деб аташди. Бу сувенир-совға соатлари Ереван шаҳрининг шу йил октябрь ойида нишонланадиган 2750 йиллик юбилейига чиқарилади. Завод бош конструкторининг столида кўпгина янгиликлар турибди. Корхона келажакда электрон-механик соатлар, транзисторга ўрнатилган будильниклар, календарли соатлар ишлаб чиқаришни мўлжаллаяти.

КАРТИНГ

Картинг спорти кичик ҳажмдаги автомобиллар пойгаси бўлиб, ҳайдовчилардан ниҳоятда чаққонлик, маҳорат ва мардлик талаб этувчи спорт турларидан биридир. У кейинги бир неча йил ичида ниҳоятда тез ривожланмоқда. Шаҳримизда ҳам картинг спорти бўйича команда ташкил этилиб, бу команда дастлабки мусобақаларда қатнашди.

СУРАТДА: картинг мусобақалари пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

У. Абдукаримов савдо автотранспорти базасининг пешқадам шофёрларидан биридир. Анчадан буён базада шофёр бўлиб ишлаётган бу ишчан транспортчи ҳар куни шаҳардаги ўнлаб магазин, кафе ва ресторанларга тонналаб булка-нон маҳсулотларини ўз вақтида етказиб беради.

СУРАТДА: шофёр У. Абдукаримов нон маҳсулотларини қабул қилиб олаётир.

Оқшом газеталари саҳифаларида

КИОСКАЛАР ЯНГИЧА ИШЛАМОҚДА

Бокуда «Союзпечать» киоскачиларининг республика кенгаши бўлиб ўтди. Газета ва журналларни чакана савдо йўли билан тарқатиш ишларининг аҳволи ҳақида «Союзпечать» республика правлениесининг бошлиғи Э. Худовердиев доклад қилди. Озарбайжон Алоқа министрлиги меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи М. Ханин киоскачиларни меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системасига ўтказиш ҳақида гапирди. Бу системанинг моҳияти шундан иборатки, киоскачи қанча газета ва журнал сотганига қараб ҳақ олади.

Бокуда «Союзпечать» ходимларининг бир қисми ҳозирдаёқ янгича ишламоқда. Бу ҳақда бошқарма Боку бўлимининг мудири А. Аҳмедов сўзлади. Сўзга чиққанлар меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги системасини маъқуллаб гапирдилар ва у газета-журналлар сотишни яхшилашга хизмат қилишини таъкидладилар.

«Вечерний Баку»

«ЭШИКНИ ОЧИНГ»

Квартирада звонок жиринглади.

— Мен ательедан келдим! Бичувчиман.

Мана, бутун оила янги фасонни муҳокама қилмоқда. Мастер бирйўла эски пальтони ҳам ағдариб тиктиришни таклиф қилади. «Худди янгидек бўлади» — ваъда қилади у. Заказ қабул қилинди. Буюртмачи кийим хомаки тайёр бўлганда кийиб кўриш учун ҳам ательега бормайди, мастернинг ўзи уйга олиб келади.

Жуда қулай, шундай эмасми? Смоленск бульваридаги ателье ходимлари аҳолига хизмат кўрсатишнинг ана шундай формасини жорий этдилар.

БИРИНЧИ БУЮРТМАЛАР

Сўнгги вақтгача шим тиктириш осон эмасди. Ательелар кўпинча бундай буюртмани бажаришдан бош тортишарди. Ҳозир ихтисослаштирилган устахоналар тармоғи кенгайтирилмоқда. Кривоколенний кўчасида янги очилган ателье чеварлари дастлабки буюртмаларни қабул қилдилар.

Яқин вақт ичида Фрунзе соҳил бўйи ва Вражский кўчаларидаги ательеларда шим тикадиган махсус бригадалар тузилади.

«Вечерняя Москва»

КЎЧМА УСТАХОНАЛАР

Шаҳримиз кўчаларида «Невские зори» фирмасининг белгиси билан безатилган фургон машина юрганини кўп ленинградликлар кўрган бўлса керак. Бу пичоқ чархлайдиган станок, дурадгорлик ускуналари ва квартираларда майда-чуйда ремонт ишларини бажаришда керак бўладиган асбоблар билан жиҳозланган кўчма устахонадир.

Фургон машинада ишлайдиган мутахассислар бригадаси янги қулф ўрнатиб бериши, мебелларни тузатиши, полни бўяши, деворга обой ёпиштириши, хуллас 50 хилдан ортиқ хизмат кўрсатиши мумкин.

Хизмат кўрсатишнинг янги формаси аҳолига маъқул тушди. Ҳозир «Невские зори» фирмаси яна иккита кўчма устахонани шаҳар кўчаларига чиқаришга тайёрламоқда.

«Вечерний Ленинград»

„Ўрток Навоий“

Совет адабиёти ҳайратомуз асарлари билан мамлакатларни, пок виждонли дилларни забт этган шоир Алишер Навоийнинг бадиий образини яратишда катта муваффақиятларни қўлга киритди. Шуниси қувончлики, гениал мутаффаккир Навоийга бағишланган асарлар адабиётимизнинг ҳамма тур ва кўпгина жанрлари — поэзия (талай шеърлар, поэма, ва баллада), проза (ҳикоя ва афсоналар, повесть, роман), драматургия ва кинодраматургияда ҳам яратилди. Ўзбек совет поэзиясида Навоийга бағишланган катта жанрдаги асарлар улуғ адибларимиз Ойбек («Навоий» поэмаси — 1937) ва Мақсуд Шайхзода («Ўрток Навоий» — балладаси — 1939)лар томонидан ижод этилди. Биз ўзимизнинг ушбу кичик тақризимизда файласуф шоир М. Шайхзоданинг «Ўрток Навоий» балладаси ҳақида фикр юритмоқчимиз.

Баллада жаҳон поэзиясининг энг қадимги ва энг севимли жанрларидан бири бўлиб, у ўз характери билан лиро-драматик асардир. Балладанинг бадиий спецификаси драматизм билан белгиланади. Драматизмнинг талабига кўра балладанинг композицияси, сюжет йўналиши, воқеани баён этиш усуллари ва бошқа компонентлари бўйсунади. Баллада учун тўлиқ бир воқеани бошидан охиригача тасвирлаб бериш шарт эмас. Балладада қаҳрамонлар ҳаётидан бир — икки эпизод танланиб, улар ниҳоятда таранг ҳолатида, авж моментида, энг кескин ва шиддатли акс эттирилади. Балладанинг сюжети кескин психологизмли ва динамизмли бўлиши лозим. Шайхзоданинг «Ўртоқ Навоий» балладаси (унинг 20 дан ортиқ бошқа балладалари ҳам) жанрнинг бу талабларига тўлиқ жавоб беради.

«Ўртоқ Навоий» балладасида икки тарихий шахс — Навоий ва Ҳусайн Бойқаро образлари яратилган. Бунинг учун шоир ўз қаҳрамонлари ҳаётидан биттадан, жами иккита эпизодик воқеани танлаб олиб, акс эттирган. Маснавий шаклида ёзилган «Ўрток Навоий» балладасида Шайхзодани ҳар нарсадан аввал Навоийнинг буюк гуманист шоирлиги, унинг ижод психологияси қизиқтиради. Шунинг учун ҳам у шоир ижодининг гуллаган палласини, қалами «Хамса»нинг биринчи достони («Ҳайратул-аброр»)ни тугатиб, унинг «энг сўлим бобин, одамзод ишқининг гўзал китоби» — «Фарҳод ва Ширин» достонининг «қофия дурларин»и тизабошлаган пайтини танлаб олган.

Балладада Ҳусайн Бойқаронинг маънавий дунёси билан Навоийнинг маънавий олами бир-бирига қарама-қарши қўйилиб, уларга хос бўлган ахлоқий ва психологик белгилар аниқ кўрсатилади. Шоир ҳар икки қаҳрамоннинг ўзига хос индивидуал ва типик хусусиятларини очишда контраст приёмидан маҳорат билан фойдаланган. Бу приём балладанинг ўқувчи қалбини тўлқинлантирадиган унга ғулғула соладиган драматик сюжетини ҳаракатга келтиради. Балладанинг композицион тузилиши ҳам шу приём асосига қурилган. Бу баллада композицион тузилиши жиҳатидан бир парда, уч кўринишли психологик драмага ўхшайди. Биз биринчи кўринишни «султон саҳнаси», иккинчи кўринишни «Навоий саҳнаси», учинчи кўринишни «Навоий султон базмида» деб номлашимиз мумкин. Асар воқеаси «Ҳирот қалъаси»нинг икки хонадони — шоҳ саройи ва Навоий ижодхонасида баҳор чоғи кечаларининг бирида бўлиб ўтади. Асарнинг биринчи саҳнасида акс этган воқеа иккинчи саҳнасида акс этган воқеага тўлалигича контрастдир. Баллада қаҳрамонларининг характерига хос бўлган асосий хусусиятлар асосан шу саҳналарда очилади. Мана, биринчи саҳна: «асрлар ҳикматмай мужассам турган Ҳирот қалъасида кўп қадим қўрғон» — Темурийзода султон Ҳусайн Бойқаронинг саройи. Султон айш-ишратда. «Авғонлик, эронлик қуллар пайдар-пай кумуш косаларда» май ташимоқда. Дутор, чанг, удларнинг садоси, «ҳофиз нидоси» осмонга чиқмоқда. Ҳинду қизлари «жўшқин рақс» айламоқда. Урганчнинг инжу қизлари сафга тизилиб қўшиқ куйламоқда. Мана, юрт султони нима билан машғул. Шоир Шайхзода Ҳусайн Бойқаронинг фақат шу кеча эмас, ҳамма туну кунини айш-ишрат билан ўтказаётганлигини биргина мисра («Яна айш-ишратда Темурийзода»), маънавий тубанлигини эса биргина байт («Султоннинг етса ҳам ёши анчага, жазманлик билдирар ҳар бир ғунчага») орқали кўрсатиб бера олган. Шуниси характерлики, Шайхзода султон Ҳусайннинг айш-ишратга, кайфу сафога берилганлигини, ахлоқий тубанлигини қоралагани ҳолда, унинг табиатидаги бир нозик томони («у ҳам зуваласи нозик шоирдир, ғазаллар тўқишда анча моҳирдир») борлигини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтган.

Қаҳрамон характерини, маънавий дунёсини унинг ўз сўзлари билан очиб кўрсатиш баллада жанрининг муҳим томонларидандир. М. Шайхзода Навоий образини яратишда шоирнинг ўз ғазалларидан парчалар келтиради, яъни Навоийни ўз сўзлари билан сўзлатади. Гарчи биринчи саҳнада Навоий шахсан иштирок этмаса ҳам у ўз ғазали билан (сатанглар Навоийнинг «Кўнгилнинг хонумонин берди барбод» мисраси билан бошланувчи ғазалини куйлайди) қатнашади. Бу ғазал баллада драматизмини янги чўққига кўтаради. Бу ғазал ўз севгилисидан жудо этилиб, ота-онаси қон қақшатилиб, шоҳ ҳарамига келтирилган мазлума қизларнинг қалб фиғони, фарёдидай янграйди. Бу ғазал «ғамли дардман» (Навоийнинг «ғамгинлар») шоҳ базмидаги асира қизлар дилига ғам пайванд этади.

Агар баллада биринчи қисмининг асосий лейтмотиви султон Ҳусайннинг маънавий ҳаётини очиб кўрсатиш бўлса, иккинчи қисми — «Навоий саҳнаси»нинг бош лейтмотиви улуғ шоирнинг ижодий жараён пайтидагина ўй ва кечинмаларини, қалб диалектикасини, тафаккур дунёсини кўрсатиш ташкил қилади. Мана, иккинчи саҳна: Ҳиротнинг энг танҳо гўшасидаги хилватий маҳаллаларидан бири. Бу маҳаллада шинам бир уй бор. Бу уйнинг:

Боғчаси ям-яшил, девори сариғ,
Болохонасида доимо ёруғ.
Бу ерда қаламини юргузар шоир,
Дунёю оламини хўп кезар шоир.

М. Шайхзода Навоийнинг характерини, шоирлик талантини, поэтик ижод пайтидаги руҳий ҳолатини, қалб кечинмаларини ҳам реалистик оҳангда, романтик бўёқларда тасвирлайди. Ўқувчи Навоийни ўз ижодхонасида илҳомга қаттиқ берилган, ўйга чўмган ҳолатда кўради. Шоир хаёлан Самарқанд, Исфиҳон, Рум, Арман, Ширвон, Қрим каби мамлакатларда кезиб юради; у Афлотун, Луқмон, Арасту сингари донишмандлар билан улфат; у устозлари Низомий, Деҳлавий, Ҳофиз Шерозийлар ила ўзишмоққа бел боғлаган. Мана, «файласуф... ҳикматпараст» шоир Навоий нима билан машғул.

У ўз «Ҳамса»сидаги севимли қаҳрамонлари — қафасда ўртанаётган «вафоли қумри» Лайлининг мунгли оҳ чекишидан, умри саҳрода ўтаётган Мажнуннинг тақдиридан, «ишқнинг ҳеч қайтмас марди» Фарҳоднинг насиби фарёд бўлганлигидан қон ютади, азоб чекади, йиғлайди:

Бу ғамгин мусибат уни тинглайди,
Шоирнинг ўзи ҳам бунга йиғлайди.
Нега ранглар ичра кўпдир қаро ранг?
Нега бу дунёда келишмас оҳанг?

Мана, «қувончлар мухлиси — шоирлар шоҳи...» Навоий нималар билан машғул. Биз бу саҳнадаги Навоийнинг фикрий-психологик тўлқинланишларидан унинг зўр истеъдодли шоирлигини, қалб кечинмаларига жафокаш инсонлар қайғуси сингиганлигини, замонасининг тенгсиз қурилганлигидан зорланаётганлигини билиб оламиз.

Навоийнинг ҳақиқатни айтишдан, ёмонликни қоралашдан тап тортмовчи халқпарвар ва ҳозиржавоб шоир эканлиги балладанинг учинчи қисми («Навоий султон базмида») саҳнасида, айниқса, очиқ намоён бўлади.

«Ўртоқ Навоий» балладаси қуйидаги қуйма мисралар билан хотималанади:

Сен тинмай юз минглаб байтлар
битгансан,
Адолат ахтариб ўтиб кетгансан,
Кўзингда гўзалдир фақат яхшилик,
Ишонгин, шу кунда бўлсайдинг
тирик —
Ленин нишонига бўлардинг сазо,
Олий Советга ҳам сайлардик аъзо.
Афсуски, беш аср ажратди бизни,
Лекин сўндиролмас шамол юлдузни.
Бошингда сақларднинг оқ нуқрасин,
Даҳонг ёриб ўтди асрнинг маррасин.
Эй, ўртоқ Навоий, зўрсан, йирикcан,
Сен тирик шоирсан, руҳан тириксан.
Сен ўзбек халқининг ўлмас виждони,
Миннатдор элингнинг соф граждани!

Бу сатрлар меҳнаткаш халқ оммасини севган, «шоҳлар олдида бош» эгмай, уларни қоралаган, аҳиллик ва тинчликни ўз созининг авж пардаларида куйлаган, ватанпарварлик ва инсонпарварликни ҳар нарсадан юқори қўйган Алишер Навоийнинг ҳамиша барҳаёт хотирасига қўйилган бир абадий ҳайкалдир, десак асло муболаға қилмаган бўламиз.

Мурод **ИБРОҲИМОВ**,
А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг аспиранти.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

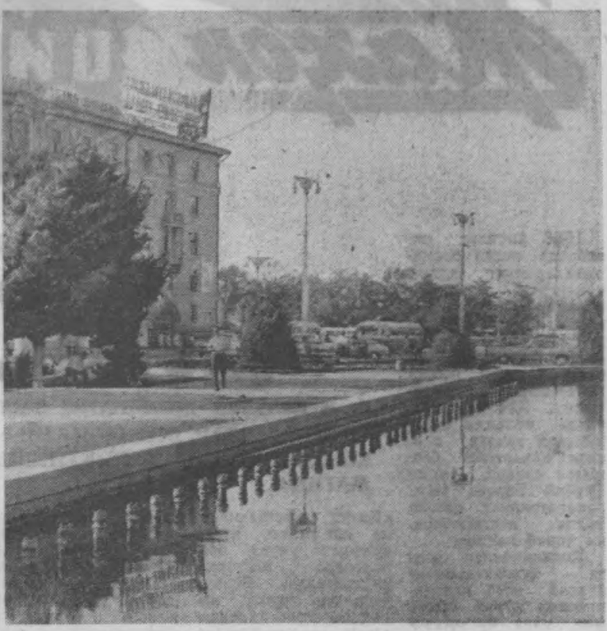

СУРАТДА: Комсомол майдони кўринишларидан бири.

Р. Шамсуддинов фотоси,
УзТАГ фотохроникаси.

Биласизми?

ШИРИНМИЯ

Ширинмия ёки чучукмия ўсимлигини ҳамма билади. Унинг томири қандга нисбатан эллик процент ширин. Илмий ходимлар унда глицеризин моддаси борлигини аниқлашди. Бу модда халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун ниҳоятда кераклидир. Медицинада, парфюмерия саноатида, олов ўчириш ишларида бу модда жуда қўл келади. Илгарилари бу ўсимлик томирини Амударё бўйидан, Қозоғистон, Озарбайжондан олишар эди. Кейинчалик у табиий шароитда ниҳоятда камайиб кетди. Энди уни маданийлаштириляпти. Ҳозирги кунда Қорақалпоғистонда, Мирзачўлда экиляпти.

Ўзбекистон Фанлар академияси Ботаника институти лабораторияларининг бирида қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати Л. Е. Паузнер раҳбарлигида шу ўсимлик устида уч йилдан буён тажриба ўтказиляпти. У маданий экинлар ўсмайдиган ташландиқ — шўр ерга экиб ўстириляпти.

ЁЗ—СОЗ ЎТМОҚДА

Чимёндаги «Солнушка» пионерлар лагерига «Главташкентстрой»-га қарашли қурилиш бошқармалари бинокорларининг фарзандларидан бир группаси жўнаб кетди.

Денгиз сатҳидан 1600 метр баландликда жойлашган бу лагерда болаларнинг яхши дам олишлари учун ҳамма шарт-шароитлар муҳайё этилган.

Лагернинг дастлабки икки сменасида 1400 ўқувчи ҳордиқ чиқарган эди. Бу сменада ҳам 700 ўғил-қиз мириқиб ҳордиқ чиқариб, олтин ёзларини соз ўтказадилар.

ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

ЧАМАНИМИЗ КЎРКЛАРИ

Шаҳар халқ маорифи бўлими болалар муассасалари сонини оширишга катта аҳамият бермоқда, мактабгача тарбия муассасалари тармоғини йил сайин кўпайтирмоқда.

Яқинда Ўзбекистон республика давлат лойиҳа институти хизматчилари яна иккита боғча-ясли лойиҳасини ишлаб чиқдилар.

Бу боғча-ясли «Қўйлиқ» массивида қурилади. У 560 кичкинтойни ўз бағрига олади.

Шунингдек, бу боғча-ясли ёнида 4 қаватли мактаб биноси ҳам қурилади. Мактаб 1200 ўқувчига мўлжалланган бўлиб, ички ҳовлисида чиройли гулзорлар орасида бассейн, катта спорт майдони, 200 квадрат метр парник ва зоология майдонлари бўлади.

Мактабнинг ички қисмида ҳар хил лабораториялар, 400 ўринга мўлжалланган мажлислар зали, 68 квадрат метр кенгликдаги кутубхона, шунингдек овқатланиш заллари ўқувчилар хизматида бўлади. Бу лойиҳани ҳам Ўзбекистон давлат лойиҳа институти коллективи тайёрлади.

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон давлат лойиҳа институтининг катта техниги.

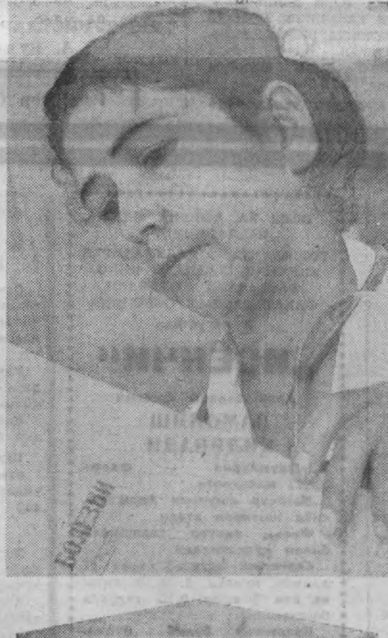

Эркина Юсупова 15 йилдан буён Тошкентдаги республика клиник касалхонасида шифокор бўлиб ишлаб келяпти. Шу йиллар ичида Эркина опа бир қанча беморларни ҳаётга қайтарди. Ундан шифо топган кишилар ҳозир халқ хўжалигининг турли соҳаларида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Уларнинг ҳаммаси Эркина Юсуповадан бир умрга миннатдорлар.

Эркина Юсупова шу кунларда ошқозон касалликлари ҳақидаги илмий иши устида тажрибалар олиб бормоқда.

СУРАТДА: Э. Юсупова беморнинг «Касаллик тарихи»ни кўздан кечирмоқда.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

● ● ●

Тошкент халқ филармониясининг рақс ансамбли етук бадиий ҳаваскорлик коллективларидан бири. Ансамблнинг репертуари ниҳоятда ранг-баранг ва мазмунли.

СУРАТДА: халқ филармониясининг бир группа раққосалари ўзбек миллий ўйинини ижро этмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Осиё ва Африка ёзувчиларининг Тошкент конференцияси олдидан

Амрита ПРИТАМ, ҳинд ёзувчиси.

ҚИЗ ВА ҚАДАҲ

ҲИКОЯ

Рассом Самеш Нанда ҳақидаги бу ҳикояни Деҳлида у чизган суратлар кўргазмаси очилган йили ёзганман.

Мен рассомчиликни пухта билмайман, суратларга тикиламан-да, одамлар қуёш ботаётганини, ёмғир ювиб ўтган япроқларни кўриб завқлангандек лаззат оламан. Рассомлик қўлидан келмайдиган кишиларнинг туйғуси бу.

Мен расмларни томоша қилиб, залда соатлаб юрдим, ҳар сафар бир расм олдига келиб қолавердим. Бу ёш қизнинг портрети эди. Тор яшил лозим, йўл-йўл кўйлак кийган, катта маржон таққан қиз сурати. Қомати келишган, кўкраги ва белидан пасти тўла, думбоққина, қоп-қора кўзларида эса олов чақнайди.

— Қандай гўзал қиз! — хитоб қилдим мен. — Май тўла қадаҳга ўхшайди.

— Нима дедингиз, хоним? — деб сўради кимдир. Рассом орқамда турганини сезмаган эканман.

Мен орқамга ўгирилдим. Соқоли оқарган, узун куртка ва кичкина кулгили грек духоба шапкаси кийган бу киши кўзимга афсунгарга ўхшаб кетди. Унинг юзи озғин, икки ёноғи ичига кириб кетган, пешонасини ажин қоплаган, бурни эса доимо қимирлаб турадиган, гўё фикр ва бўёқларни ҳам ҳидлаб билади-гандек, атрофдаги нарсаларни ҳам бурни билан кўрадигандек эди. Унинг суратларидан қарағай тахталар, яшил япроқлар, янги ўрилган пичан ҳиди анқиётгандек туюларди.

— Нима дедингиз? — такрор сўради у суратни кўрсатиб.

— Сиз эшитдингизми? — ўзимни ноқулай сездим.

— Ҳа.

Унинг юзига табассум югуриб, кўзларига олов ёқди, бундан рассом ёшариб кетгандек бўлди.

— Сиз менга суратни қандай аташни айтиб бердингиз — «Қиз ва қадаҳ», Худди шундай деб атайман.

Шундан сўнг бир воқеани айтиб берди.

— «Бу ўттиз йил олдин бўлган. Мен халқ ижодини ва XVIII асрга оид суратларни ўрганиб, Кангра тоғида дайдиб юрардим Кангра бадиий мактаби бўёқ ва чизиқларнинг нафислиги блан ном чиқарган. Кангра усталари манзарани жуда гўзал, ёрқин ва кучли, хуллас ажойиб тасвирлардилар. Бир куни чойзорда Тунини кўриб қолдим.

— Туни?

— Мен унинг исмини сўраганим йўқ. Уни ўзимча Туни деб атадим. У чойзорда ишларди. Сават орқалаб кетаётганига тез-тез кўзим тушарди. У чой баргини терар, дугоналари билан бирга гоҳ қувноқ, гоҳ хазин қўшиқлар куйларди.

Чой баргининг учида ғунчалик барг ўсади, пастида эса қалин, дағалроқ барглар. Бир бутада битта ғунчалик барг бўлади, шундай баргнинг чойи энг яхши ҳисобланади. Мен унга чой бутаси ғунчасига ўхшайсан, дедим.

У хандон отди. Мен мольбертни олиб, унинг суратини чиза бошладим.

Кангра қизларини сават кўтармаган ҳолда тасаввур қилиб бўлмайди. Сават ё чой баргига тўла бўлади, ё болаларини солиб юришади. Бир куни сурат чизаётиб, Тунига шу икки сават ҳақида гапирдим.

— Бундан оғир юк ҳам бор, — жавоб берди у, — ғам. — Шундай деди-ю, уялиб, кетиб қолди.

Кетадиган вақтим бўлди, аммо қайтишнинг иложи йўқ: муссон — ёғингарчилик даври бошланди. Осмонни қора булутлар қоплаб олган, ёмғир челаклаб қуярди. Йўлни ёмғир ювиб кетди. Кутишдан бошқа чора йўқ эди. Бир ҳафтадан сўнг ҳаво юришиб кетди, сув камайди, қуёш порлади. Ҳавода эса ўрмоннинг нам ҳиди анқирди.

Қишлоқдан чиқиб кетаётиб, тоғ сўқмоғидан тушиб келаётган Тунини кўрдим. У мен билан саломлашгач:

— Бизни ташлаб кетяпсизми? — деб сўради.

— Ҳа, кетишим керак. Ишимни тугатдим. Ёмғир ҳам шунақа ёғадими? Энди ҳеч тинмайди, деб ўйлагандим.

У суратларимга ишора қилди:

— Уларни сотасизми?

— Ҳа.

Полотнолардан бири Туни сурати эди.

— Кимга?

— Ким пул тўласа — ўшанга.

У менга қаради, нимагадир ўйлаб, бироз жим қолди ва ниҳоят:

— Худди бизларда аёлларни сотгандек. Уларни ҳам ким пул тўласа — ўшанга сотишади, — деди.

— Аёлларни ҳам сотишадими?

— Албатта. Бунинг устига арзон, сизнинг суратингиздан ҳам арзонга сотишади.

— Бу қанақаси?

— Уларни судхўр сотиб олади. Бир неча йил олдин отам судхўрдан катта фойдаси билан қайтараман деб қарз олган эди. Мен ўсдим, мен билан бирга қарзимиз ҳам ўсиб кўпаяверди. Ҳозир 600 рупийга етди. Қарздан қутилиш қийин. Баъзан неча-неча йиллар кетади.

— Чойзорда ишлаётган аёлларнинг ҳаммаси ҳам қарзини тўлаш учун ишлаяптими?

— Ҳаммаси эмас-у, кўпчилиги. Чойзорнинг эгаси чойнинг энг яхши баргларини ўзи ва магараджа учун тўплайди. Қизларни ҳам шундай қилишади. Уларни ҳам чой барги каби теришади. Судхўр даҳшатли одам, чўлоқ товламачи. Бир куни мен уни мазах қилдим. Чўлоқ киши ҳақида қизлар тўқиган қўшиқни айтдим. Ўтган ҳафта отамдан қизингни берасан, деб талаб қилди, қарзни кечиб юборар эмиш.

— Нега унга турмушга чиқишинг керак?

— Бошқа нима чорам бор. Отам қарзидан қутилиши учун унга тегишим керак.

Мен суратга қарадим. Унинг учун сурат ўзининг жонли акси эди. Чипта устига туширилиб, рамкага олиниб, бой хонадонга сотилган ўша қиз эди. Худди ҳаётдаги каби.

— Бу қарзингдан қутқазсам-чи? — сўрадим.

— Қандай қилиб?

— Қарзингни тўлайман-у, отангдан фотиҳани бекор қилишни сўрайман.

Қишлоқдан кетишни кечка суриб, эртасига унинг уйига бордим ва отасига ўз аҳдимни айтдим. Чол менинг гапимга ишонмади.

— Бу пулни нега сен тўлайсан? — деб сўрарди у. — Қизимни сен сотиб олмоқчимисан? Олди-сотди — Канграда қизлар муҳаббати, истаги, орзу-умидининг мезони пул билан эди.

— Йўқ, мен ҳеч нарса сотиб олмайман, — дедиму чиқиб кетдим. Кечқурун Тунига дуч келиб қолдим.

— Жаноб, нега мени олгингиз келмаяпти? — деб сўради у. — Наҳотки мен суратдагидан ёмонроқ бўлсам? — Унинг кўзлари ёш тўлган, чўчитилган жониворга ўхшарди. Чўчиган, лекин хавфнинг қайси томонда, эканлигини билолмай турган жониворга ўхшарди.

Ҳаётимда кўп аёлларни кўрганман, улар келиб-кетаверганлар, бирортаси билан узоқ ҳамроҳ бўлмаганман. Лекин Тунига қараб туриб, ҳаётимнинг узоқ ва чангли йўлидан бирга бора оладиган аёл шу эмасмикин, деб ўйладим.

У менга илтижоли кўзлари билан, сўзловчи ва кулиб турувчи кўзлари билан қараб турарди.

— Менинг ҳаётимга кирган ҳар бир аёл бир қадаҳ май эди, мен уни нўш этардиму, сўнг бошқа май билан тўлдирардим, дедим мен.

— Нега шундай, жаноб? Ташналигингиз ҳеч қачон қонган эмасми?

Бундан уфураётган ҳарорат мени қуршаб олди, узоқдан чойзордан қўшиқ эшитиларди... Унинг юзларидан бўса олдим. Ўрмоннинг, қўйлар қўтонининг, дов-дарахтларнинг ҳидлари аралашиб кетди. Дунёдаги бор бўёқлар бирлашгандек бўлди, барча товушлар мужассамлашиб, бир куй бўлиб янгради.

...Рассом бир дақиқа жим қолди. Унинг кўзлари атрофни эмас, хаёлни кўраётгандек эди, фақат бурни сал қимирлаб турарди.

— Кейин нима бўлди? — деб сўрадим мен. У суратга тикилди:

— Пул олиб келиш учун шаҳарга жўнадим. Қайтиб келганимда кеч қолган эканман.

— Ота-онаси судхўрга турмушга чиқишга мажбур қилибдими?

— Ҳа. Судхўр ҳамма гапдан хабар топибди. Кечқурун у Тунилар уйига отаси бармоғини босган қоғозни кўтариб келиб дўқ-пўқ қилибди, қўрқитибди. Ниҳоят отасини Тунини беришга мажбур қилибди.

Ўша туннинг ўзидаёқ Туни заҳар ичибди. Уларнинг боғида қандайдир заҳарли дарахт ўсар экан. Туни шу дарахт меваларидан териб, ўз қўли билан зуққум тайёрлабди, совчилар келиши биланоқ, уни ичибди.

Эртасига пул олиб қишлоққа етиб бордим, лекин Туни дунёдан кўз юмган эди.

Туни меники эди. Устига энгашиб, музлаб қолган лабларидан ўпдим...

...Анча кеч бўлиб қолган эди. Кўргазмага келганлар аллақачон кетиб қолишган. Қоровул эшикларни беркитмоқчи бўлиб келди. Биз хайрлашдик.

Мен бу воқеани эшитгандан буён бир йил вақт ўтди. Исмларини ва жойини ўзгартириб, ҳикоя қилиб ёздим, лекин рассом уни бостиришга рухсат этмади.

— Мен тирик эканман, бу ҳикоянинг ўқишларини истамайман, — деди у. — Лекин тез орада бу ҳикояни ҳатто исмларини ҳам ўзгартирмай айтиб беришингиз мумкин бўлади.

Эҳтимол ўзингиз ҳам ўқигандирсиз, газеталарда машҳур рассом Самеш Нанда вафот этганлиги ҳақида хабар босилди. Газетлар таъзиялар босиб чиқарди. Танқидчилар унинг суратлари тарихини сўзлаб беришди.

Рассом ўз уйидаги «Қиз ва қадаҳ» сурати деворга осиб қўйилган хонада жон берди.

Самеш Нанданинг сўнгги истагини бажо келтириб, мен бу воқеани сира ўзгартирмадим.

Русчадан

Ҳ. Иброҳимов таржимаси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР

«Озод дунё»нинг асл башараси

„ДИОС МИО!“

★ ҚАЛБАКИ ДИПЛОМАТИК ПАСПОРТЛАР ВОҚЕАСИ ★ МАДРИДДА СОХТА «ҚИЗИЛЛАР ФИТНАСИ» НИ УЮШТИРМОҚЧИ БУЛИБ, ГФР ЭЛЧИХОНАСИНИ ФОШ ЭТИБ ҚУЙИШДИ ★ АВАНТЮРАЧИЛАР БОНН ХИЗМАТИДА.

1963 йилнинг октябрида испан босмахоналарининг бирига қўққисдан яширин полиция бостириб кирди. Улар Франко диктатурасини ағдаришга даъват этувчи варақалар ва бошқа материалларни излашарди. Ҳеч кутилмаганда полиция исковичлари тинтув пайтида ҳозиргина босмадан чиққан... турли Ғарбий Европа мамлакатларининг дипломатик паспортларини топиб олишди.

Полициячилар сохта ҳужжатларнинг бундай ноёб коллекциясини кўриб «Диос мио, мана бу омад!» деб қийқириб юборишди. Улар «яширин коммунистик босмахона»ни фош қилганликлари учун билдириладиган мақтов ва мукофотларни кўз олдиларига келтириб, ҳаяжондан ўзларини қўйишга жой тополмай қолдилар.

Ҳужжатлар нинг «коммунистларга аталганига» улар сира шубҳаланмас эдилар. «Қизил фитначиларни иш устида қўлга тушириш учун» босмахонада пистирма уюштирилди. Бунинг учун бир группа важоҳати итни ҳуркитадиган каллакесарлар босмахона хўжайини билан «репетиция» ўтказишди. «Репетиция»дан сўнг унинг қаварган, моматалоқ бўлган юзларига упаэлик сурилди. Йиртилиб кетган кўйлак ёқалари зудлик билан тикилди. Нафасларини ичига ютиб кута бошлашди.

Ярим кечада телефон жиринглади. Босмахона хўжайини томоша режиссёрларига қарамасликка ҳаракат қилиб, кутилмаган ҳиқичоқни тўхтата-тўхтата, паролга шартли ибора билан жавоб берди ва «мол»нинг тайёр эканлигини «буюртма»чига билдирди.

Бир неча минутдан сўнг, босмахона эшиги олдига чиройли енгил машина келиб тўхтади. Ундан икки киши чиқди. Атрофга синовчан назар ташлаб, кираверишга яқинлашишди. Шартли сигнал берилди. Босмахона эшиги аста очилиб, икки киши ичкарига шўнғиди. Қопқон оғзи тарсиллаб ёпилди.

Аммо, тинтув натижалари франкочиларни бироз ноқулай вазиятга солиб қўйди. Қалбаки паспортларни... Ғарбий Германиянинг Испаниядаги элчихонаси буюртган экан. Ҳужжатлар иккала жанобнинг ҳам ГФР нинг Барселондаги бош ваколатхонаси ходимлари эканлигини тасдиқлади.

Испания жандармлари Ғарбий Германия ваколатхоналари орқали тутқинларнинг шахсини аниқлангунча, улар «Кастельен» қамоқхонас и н и н г дастлабки тергов камерасида бир ярим ой ётишди. Натижада полиция тахмини қисман тўғри эканлиги аниқланди: уларнинг паспортлари сохта экан. Аммо ғалаба ва мукофотларга ўрин қолмади. Паспорт эгаларининг коммунистларга ҳеч қандай алоқаси йўқ эди.

Маълум бўлишича Ғарбий Берлинда истиқомат қилувчи 44 ёшли Альберт Шоц ва унинг шериги 35 ёшли Дитрих Йенч Ғарбий Берлин дипломатларининг республикага рухсатномасиз киришларидан фойдаланиб, сотқин элементларни ГДРдан яширинча кўчириш билан шуғулланганлар.

Шюц ва Иенчнинг хизматидан фақат жиноятчи элементларгина фойдаланган эмас. ГФР ва бошқа ғарб давлатларининг жосуслик ташкилотлари ҳам уларга баъзи бир «нозик» ишларни бажаришни илтимос қилиб, тез-тез мурожаат қилиб туришган. Шунинг учун ҳам испаниялик шерлок холмслар барча мукофотлардан умид узиб, сохта дипломатларни, ўз фаолиятларини давом эттириб, «озод дунёнинг» коммунизмга қарши курашига ўз ҳиссаларини қўшишлари учун қамоқдан озод қилишга мажбур бўлдилар.

Ғарбий Берлинга келган авантюрачиларни Германия Федератив Республикаси охранкаси маҳаллий филиалининг ҳозирги бошлиғи Эберхард Цахман очиқ кўнгил билан кутиб олди. У «қаҳрамонларни» ватанларига эсон-омон қайтиб келганликлари билан қизғин табриклаб, «олийжаноб фаолиятларида» янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Сенатнинг расмий вакили томонидан билдирилган бундай ишончни оқлаш учун Шюц ва Иенч қалбаки ҳужжатлар ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш учун бутун куч ва қобилиятларини ишга солдилар.

Жиноятч и л а р — Шюц ва Иенчнинг Ғарбий Берлин ва Германия Федератив Республикаси расмий доиралари билан яқинда маълум бўлиб қолган шу алоқаси — кўкларга кўтарилаётган «ғарб демократия»сидан типик намунадир.

Биз бу воқеа билан шунинг учун қизиқдики, у Ғарбий Берлин ва ГФР реваншчи доираларининг иккиюзлама сиёсат юритаётганликларини ёрқин акс эттиради. Улар бир томондан Шюц ва у кабиларнинг ёрдами билан Германия Демократик Республикасига зарар етказишга интилсалар, иккинчи томондан немис ишчи-деҳқон республикаси бундай фаолиятга қарши кўраётган ҳар бир тадбирни тиш-тирноқлари билан қарши оладилар. Мана шунинг учун ҳам ер шарининг барча тинчликсевар кишилари ГДР ҳукуматининг республика территориясидан Ғарбий Берлинга ўтишнинг янги паспорт-виза тартибини жорий этганлигини табрикламоқда л а р, қўллаб - қувватламоқдалар.

В. ШАХОВ.
(АПН).

ХУНТА АСАБИЙЛАШЯПТИ, ҚАРШИЛИК УСЯПТИ

Афина студентларининг яширин ташкилоти турли мамлакатлар жамоатчилигини, айниқса ёшларни ҳарбий хунта томонидан ҳаёти хавф остида қолдирилган ёш грекларни ҳимоя қилиб чиқишга чақирди. Бу ёш греклар Афина режимини ағдариш учун курашганликда айбланиб, ҳарбий трибуналда суд қилинадилар. Айбланувчиларнинг ҳаммаси ғоят азоб чекишмоқда. Уларнинг урадилар, кўп кунлаб оч қолдирадилар.

Греция министрлар комитетининг икки собиқ аъзоси хунтанинг режимини қаттиқ танқид қилиб чиқди. С т е л и о с Алламанис ва Георг Бакателос махсус баёнотларида Афина хунтасининг янги конституция деб аталмиш воситасини ишлатиб, ҳокимиятни қўлда сақлаб туришга ҳаракат қилаётганлигини фош этишди. Баёнот авторлари фавқулодда ҳолат шароитида режим эълон қилган референдум ва террор инсценировка бўлади холос деб қайд қиладилар.

«Европада грек ватанпарварлик фронти» вакили Бриллакис мамлакатда хунтага қаршилик ўсяпти, деб матбуотда хабар берди. Бундай оппозиция ҳатто, армиянинг ўз ичида ҳам бор, дейди у.

МУСТАМЛАКАЧИЛАРНИНГ ТАЛАФОТЛАРИ

ДОРУССАЛОМ. (ТАСС). Ангола халқ озодлик ҳаракати отрядларининг Дембос Луанда ва Намбу Анғоно районларида ўтказган муваффақиятли операциялари натижасида шу йил март — июнь ойларида Португалия жазо отрядларидаги солдат ва офицерлардан 519 киши ўлдирилган ва кўп киши жароҳатлантирилган. Бу маълумот Ангола халқ озодлик ҳаракати вакиллигининг шу ерда эълон қилинган ахборотида кўрсатиб ўтилди.

Ахборотда, жумладан, бундай дейилади: Ангола озодлиги учун курашувчилар яқинда Лукуссадаги ҳарбий қўрғонга ҳужум қилиб, қаттиқ тўпга тутдилар. Уни вайрон қилиб ташладилар ва шу билан бирга португалияликларнинг 100 дан кўпроқ солдатини ўлдирдилар.

УЙ БЕКАЛАРИНИНГ ХАВФЛИ «СПОРТИ»

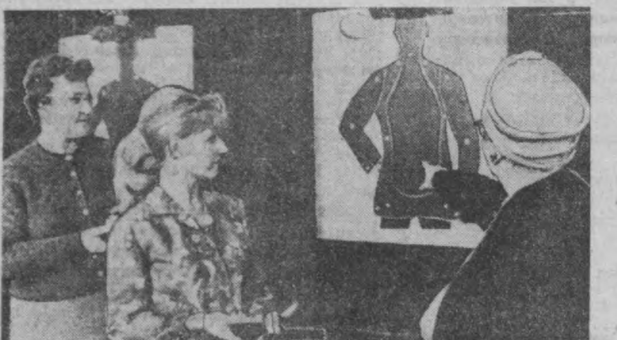

«Детройт яқинидаги дирборлик мана бу уч уй бекалари каби минглаб америкалик аёллар мерганлик билан шуғулланмоқдалар, — деб ёзади «Квик» (ГФР) журнали. — Ҳафтада икки марта Клара Дернер эрининг тўппончасини бозор сумкасига солиб, шаҳар полиция мактаби томон йўл олади. Бу ерда у негрнинг картондан ясалган шаклига ўқ узишни машқ қилади».

Журнал мерганликдан дарс бераётган аёл Ғарбий Германиядан келганлигини маълум қилади. Ким билади, бу аёл концлагерларда тутқинларни отиб, жуда яхши машқ олган эсэсчилардандир.

Ҳозир АҚШ да оқ танли аёллар ўқ отишга ўргатилмоқда. Шуниси боркн, бу аёллар негрларни отишни машқ қилаётганликларини ҳеч ким яширмайди.

«Квик» — АПН фотоси.

*Фан оламида

ТАБИАТ ЯРАТГАН МУЗЕЙ

Қозоғистон ССР Фанлар академияси Зоология институтининг лабораторияси Олмаота яқинида; сервиқор Тянь-Шань тоғи этакларида жойлашган. Қадимий геологик давр ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг бой коллекциясида барг ва новда қолдиқларини, тош бўлиб қотиб қолган дарахт танасини, турли ўсимликлар уруғларини, ҳайвонларнинг суяк ва скелетларини кўриш мумкин.

Институтнинг катта илмий ходими Элеонора Орловская бизни қатор жавонлар томон бошлайди. Уларда Юра даври ўсимликлари баргларининг аниқ излари қолган сланец ва қум қотишмалари сақланади.

— Бу «фототека»ни табиат тахминан бир юз қирқ миллион йил илгари яратган,— дейди у.— Улар, қачонлардир каттагина тоғ кўли чайқалиб ётган ҳозирги Қоратоғдан топилди. Ўша пайтларда кўл соҳилларида турли-туман ўсимликлар ўсган. Орадан минг йиллар ўтган. Дарахт ва ўсимликларнинг барглари, шох ва новдалари кўлга тушаверган. Кўл тагида қадим ўсимлик дунёси изларини сақлаб қолган қатламлар ҳосил бўлган. Вақт келиб кўл қуриб қолган. Шундай қилиб кўл тагидаги қум ва сланец қатламлари юзага чиқиб қолган.

Кўпгина қотишмаларда цикадофитлар, турли-туман панжасимон ва игнабаргли ўсимликларнинг кулга айланган моддаларидан жуда юпқа плёнкалар сақланиб қолган. Бундан фойдаланиб биз, ҳатто уларнинг анатомик тузилишларини ҳам текширишга муяссар бўлдик. Кўпгина ҳашаротларнинг, балиқ ва умуртқалиларнинг ҳам намуналари топилди. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина чивинлари и н г, қўнғиз ва бошқа ҳашаротларнинг шакл-нусхаларидан «бой коллекция» тўпланди.

Ўзига хос бу музейни жаҳонда ягона деса бўлади, чунки ер шарида Юра даври органик ҳаётининг шундай миқдорда излари топиладиган бошқа жой фанга ҳали маълум эмас.

Иккинчи «саёҳатни» биз бундан олтмиш-етмиш миллион йил аввалги даврга уюштирдик. Элеонора Орловская бизга ҳар бири бир метр узунликдаги бел суякларини, муштдек умуртқаларни, тасаввур қилиб бўлмайдиган шаклдаги курак суякларини, рептилияларнинг қавартма қобиғларини кўрсатади.

Ўрдакбурун динозаврнинг мана бу суяги Шох-шох тепалиги қатламларининг Бойбўлат дарасида топилган. Бу ҳайвоннинг узунлиги беш метрга яқин бўлиб, икки оёқда юрган ва кўп вақтини сувда ўтказган.

Шох-шохда унга нисбатан икки баравар катта бўлган тўрт оёқли динозавр — зауропод ҳам яшаган. Кўлдан узоқроқда йиртқич ва қаттиқ қобиғли динозаврларнинг айрим суяклари, чучук сувда яшовчи тошбақа ва тимсоҳларнинг қобиғ парчалари топилди. Сўзсиз ўша пайтда бу ерда ҳавонинг ҳарорати жуда иссиқ, ёғингарчилик эса кам бўлган.

Бошқа жавонларда яна ҳам ёш геологик давр ҳайвонларининг аъзолари, бош суяк ва жағлари турибди. Мана бу ёши қирқ миллион йил бўлган ғаройиб нусха ҳайвоннинг суяк ва тишлари Жунғар Олатоғининг этакларидан топилган. Унинг ҳозирги замон авлодлари Ҳиндистон ва Жанубий Америкада яшайди.

Палеобиол о г л а р нинг бу топилдиқлари Қозоғистоннинг қадимий ўсимлик ва ҳайвонот дунёси тарихини ёритади, кўпгина тоғ маъданларининг геологик ёшини аниқлашга ёрдам беради. Бу эса фойдали қазилмаларни қидириб топишда катта аҳамиятга эга.

В. ОСТРОВСКИЙ.
(АПН).

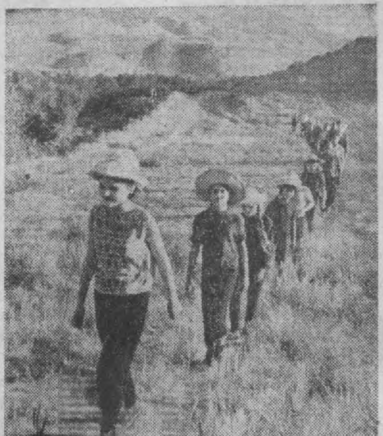

ЁШ ТУРИСТЛАР.
А. Кузьменко фотоси, ЎзТАГ.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

---

8 август
ПАЙШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Халқ контроли амалда» циклидан эшиттириш (ўзбекча). 18.10 Экран куйлари. 19.20 Татар куйлари 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.30 Ўзбекистон санъат усталарининг концерти (ўзбекча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 22.20 Куйлардан — қўшиқларга. 22.40 Лебедев-Кумач туғилган кунининг 70 йиллигига бағишланган эшиттириш (ўзбекча). 23.15 Кечки концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 И. С. Тургенев туғилган кунининг 150 йиллиги олдидан. П. Пустовойтнинг «Улуғ ёзувчининг ҳаёти ва ижоди» деган суҳбати (ўзбекча). 19.30 Эстрада концерти. 20.00 Тожик халқ қўшиқлари. 20.30 Топишмоқли концерт (ўзбекча). 21.00 «Машраб лирикаси» деган радиокомпозиция (ўзбекча). 21.30 Тошкент қурувчилари учун эшиттириш ва концерт (русча).

9 август
ЖУМА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.40 Қувноқ қўшиқлар. 8.25 Ўзбек давлат филармонияси артистларининг концерти. 9.30 С. Ҳайитбоев. Халқ чолғу асбоблари оркестри учун сюита. 9.50 Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча). 11.15 «Қонун никоҳ ва оила» деган эшиттириш (русча). 11.25 Халқ қўшиқлари (ўзбекча). 12.15 «Замондошларимиз» (ўзбекча). 13.30 Арфада чалинадиган куйлар. 16.10 Ёшлар учун музикали соат (ўзбекча). 16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). 17.00 Татар куйлари. 18.00 Илмий-атеистик темаларда. «Янги урф-одатлар» деган эшиттириш. 18.10 Нодир ёзувлар. 19.20 Ўзбекистон радиосининг солисти Э. Лутфуллаев ижросида қўшиқлар. 20.00 «Узбекистан индустриальный» радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт (русча). 21.00 «Қардош социалистик мамлакатларда» (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 22.20 Ёшлик қўшиқлари (ўзбекча). 22.40 Алишер Навоий туғилган кунининг 525 йиллиги олдидан. «Алишер Навоийнинг Машҳаддаги ҳаёти» деган суҳбат (ўзбекча). 23.15 Ўзбек куйлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Чет эл мамлакатлари санъат усталарининг концерти. 19.00 Симфоник куйлар 19.30 Р. Глиэр. «Мис чавандоз» балетидан парчалар. 20.00 А. Абдурауфов ва М. Боқиева ижросида қўшиқлар (тожикча). 20.30 «Она» номли музикали очерк (ўзбекча). 20.50 «Сув унинг қўлида» деган радиочерк (русча). 21.00 Ҳ. Олимжон ҳикоялари (ўзбекча). 21.30 Эстрада куйлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Н. А. Римский-Корсаков. «Подшо қаллиғи» операси. 17.00 Ўзбекистон композиторлари асарларида Навоий лирикаси. 18.00 «Сан Ремодаги фестиваль».

8 август
ПАЙШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 19.00 Болалар учун мультфильм. 19.10 Телевизион янгиликлар. 19.25 «Сергей Лазо». Бадиий фильм. 20.50 Эшиттиришлар программа.

Ўзбек тилида: 20.55 телевизион янгиликлар. 21.10 «Ўзбекистон пахта териш машинаси ҳаётга йўлланма олди. 21.30 «Қўшиқ ёзувчи шоирлар» циклидан. Енгин Мирзо ижодига бағишланган эшиттириш. 22.45 «Халқ анъаналари ва коммунистик тарбия» деган темада суҳбат. 23.00 Кино янгиликлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «ДЎСТЛИК ЭКРАНИ». Фрунзе телестудиясининг эшиттиришлари.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Қишлоқ янгиликлари. 20.30 Комсомольск шаҳри телестудиясининг эшиттиришлари. 21.30 «Прогресс». Интервидение журнали. 22.00 «Ҳаёт-мамот учун». Кўп серияли телевизион бадиий фильм иккинчи сериясининг премьераси. 23.00 Халқ рақси ҳаваскорлари ансамбли фестивали 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.45 Москва эшиттиришларининг охири.

9 август
ЖУМА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 19.00 Ўсмирлар учун. «Ажойиб учрашувлар клуби». 19.30 Телевизион янгиликлар. 19.45 «Сени севаман, ҳаёт. Концерт. 20.40 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.45 Телевизион янгиликлар. 21.00 В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги олдидан. В. В. Маяковский. «В. И. Ленин». Телевизион композиция. 21.50 Август—ҳосил тўплаш ойи. 22.10 «Учинчи қадам». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси. 13.05 Телевизион янгиликлар. 13.15 Ўқувчилар учун. «Табиат мўъжизалари». 13.30 Мамлакатимиз далаларида. 14.00 Телевизион новеллалар театри. 14.45 Эфирда «Молодость» 15.30 Болалар бадиий ҳаваскорларининг концерти. 16.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси. 20.05 Телевизион янгиликлар. 20.15 Кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Ишнинг яхши-ёмони йўқ». 20.40 «XX аср операси». Ж. Пуччини. «Плашч». Телеспектакль премьераси. 21.30 В. И. Ленинга бағишланган мемориаль марказ қурилиши ҳақида Ульяновск шаҳридан эшиттириш олиб кўрсатилади. 22.00 Киносаёҳатчилар клуби. 23.00 Халқ рақси ҳаваскорлари ансамбли фестивали. 24.00 Янгиликлар эстафетаси. 01.00 Музикали календарь саҳифалари. 01.15 СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти намунали оркестрининг концерт. 02.15 Фақат фактлар, эшиттиришлар программаси, музикали малк. 02.30 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 «Старт саҳифалари». Илмий оммабоп фильм (ўзбек тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 «Иманте Судмалис кўчаси». Телефильм (ўзбек тилида).

Рус тилида: 20.30 «Давос музида». Ҳужжатли фильм 20.50 «Олонхо мамлакати санъати» Кинофильм. 21.10 «Сизнинг ва ўзимизнинг озодлигимиз учун». Ҳужжатли фильм. 22.05 «Штепсель Тарапунькани уйлантиради». Бадиий фильм.

КИНО

8 АВГУСТДА

Исёнчи — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Чингачгук — катта илон — «СПУТНИК», «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА», «МОСКВА» (кечқурун).

Вестерплатте — «ВОСТОК» (кечқурун).

Деразангни қоққанида ёмғиру шамол — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

9 АВГУСТДА

Исёнчи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Чингачгук — катта илон — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (1 ва залда). «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Антигона — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Деразангни қоққанида ёмғиру шамол — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Одам бир ерда кўкаради — «МОСКВА» (кеч соат 9.40 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Чингачгук—катта илон —«ФЕСТИВАЛЬ».

Антигона — НАВОИЙ номли.

«Сатурн»нинг йўли (1—2 сериялар) — «ХИВА».

Изланиш — ТЕЛЬМАН номли.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 8/VIII да **Концерт**, 9/VIII да **Қизбулоқ**, 10/VIII да **Навоий Астрободда**, 11/VIII да **Гули сиёҳ**, 12/VIII да **Тошболта ошиқ**.

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАР ТРЕСТИГА

Тошкент шаҳридаги ресторанларда ва кафеларда ишлаш учун

6 разрядли ошпазлар, официантлар, катта бухгалтерлар, бухгалтерлар, калькуляторлар ҳамда 8—10 синф ҳажмидаги 17—25 ёшдаги йигит ва қизларни буфетчи ва официант мутахассислигига ўргатиш учун

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 15-уй, кадрлар бўлими.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН БИРИНЧИ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН ФАҚАТ САНЪАТ САРОЙИДА

8 августдан

„ИСЁНЧИ“

Араб бадиий фильми

НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

«Джумхурия — филм» (БАР) маҳсулоти.

Машҳур ашулачи Адли Касиба иштирок этади.

Фильм диктор таржимаси билан кўрсатилади.

Сеанслар: эрталаб соат 11 яримда, кундуз, 1, 3, 5, ярим ва кеч 7 ярим, 9.15 минутда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Справкалар учун телефонлар: 4-21-74, 4-20-34.

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8, 9 августда

М. ҚОРИ-ЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Дилором ШЕРОВА

Солистлар:

Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Равшан МЎМИНОВ, Мунаввар АКРОМОВА, Назрулла ЁҚУБОВ ва бошқалар.

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Программани — Назрулла ЁҚУБОВ олиб боради.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ФРУНЗЕ РАЙПИШЧЕТОРГИ қуйидаги курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Озиқ-овқат товарлари мутахассислиги курсига сотувчилар (ўқиш муддати 2 ой), **кассирлар** (ўқиш муддати 1 ой).

Ўқишга 7—10 синф ҳажмидаги маълумотлилар қабул қилинади.

Қабул қилинганлар стипендия билан таъминланади.

Шунингдек райпишчеторгга озиқ-овқат товарлари сотувчилари, кассирлар, шогирдлар, экспедиторлар, ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Карелофинский кўчаси 18-уй (9, 11 трамвай, 3, 23, 59 автобус, 2, 6 троллейбусларнинг «Текстилькомбинат» бекати.)

Тошкент шаҳар партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Б. Норқўзиевага отаси

Бадал НОРҚЎЗИЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: ТЕЛЕФОН ТО РАЛ

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй,

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ.

Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари —33-29-33, 33-29-09; масъул секретарлар—33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2520.
Р. 17686.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-68

8 АВГУСТ, 1968 Й.